

POROČILO U TANTA VARNOSTNEMU SVETU O POLOŽAJU NA BLIŽNJEM VZHODU

Glavni tajnik OZN obsoja nepopustljivo stališče Izraela

V poročilu U Tant poziva Egipt, naj podaljša premirje - V Kairu pravijo, da ne bodo podaljšali premirja, če se Izrael ne bo umaknil z zasedenih področij

NEW YORK, 5. — Glavni tajnik Združenih narodov U Tant je v poročilu varnostnemu svetu poročil o položaju na Blžnjem vzhodu. U Tant izraža željo, da bi Egipt podaljšal premirje na Blžnjem vzhodu, ki zapade v nedeljo.

V svojem poročilu U Tant ponavlja poziv, ki ga je naslovil pred mesecem, da bi Egipt podaljšal premirje na Blžnjem vzhodu, ki zapade v nedeljo. Glavni tajnik Združenih narodov U Tant izraža željo, da bi Egipt podaljšal premirje na Blžnjem vzhodu, ki zapade v nedeljo. Glavni tajnik Združenih narodov U Tant izraža željo, da bi Egipt podaljšal premirje na Blžnjem vzhodu, ki zapade v nedeljo.

Ahram je danes objavil nekaj podrobnosti o včerajšnjem skupnem sestanku narodnega obrambnega sveta in izvršnega odbora Arabske socialistične zveze, kateremu je predsedoval predsednik republike. Na sestanku so izdelali globalni načrt, ki zajema vse možne rešitve krize na Blžnjem vzhodu v zvezi z zapadlostjo premirja. Čeprav list ne objavlja podrobnosti o tem načrtu, vendar domnevajo, da bo o njem govoril predsednik republike v nedeljo.

Moskovska «Pravda» je danes objavila članek svojega dopisnika iz Kaira, v katerem hvali egiptovsko vlado za njeno plemenito in realistično stališče, ki ga je zavzela glede mirne rešitve krize na Blžnjem vzhodu. Po tem ugotovimo, da topovi ob Sueskem prekopu močijo že skoraj sedem mesecev. «Pravda» poudarja, da je stališče Egipta pokazalo največjo iskrenost arabskih voditeljev in njihovih poslušalcev za doseg mirne rešitve. To stališče pa je hkrati pokazalo popoln polom politike izraelskih voditeljev, ki niso bili v stanju dati nobene pobude v zadnjih treh letih in pol.

Zahvaljujoč se stvarnemu stališču, ki ga je zavzel Egipt, nadaljuje list, so bili postavljeni stvarni temelji za politično ureditev krize na Blžnjem vzhodu. Kljub temu pa je izraelska vlada dala Jarringu negativen odgovor glede osnovnega vprašanja: «Izrael se ne čuti umakniti z vseh arabskih zasedenih področij. «Pravda» ugotavlja, da ta izjava izraelskega voditelja povzroča upravičeno ogorčenje Arabov.

Sključeno se na dosedanja uradna pormirja stališča Kaira, so vjetaki dnevnika poudarili, da izraelska izjava povzroča nevarnost novega vojnega spopada. Čeprav list ne objavlja podrobnosti o tem načrtu, vendar domnevajo, da bo o njem govoril predsednik republike v nedeljo.

Kljub temu pa, poudarjajo v Kairu, ostaja še vedno odprta vrata posrednih pogajanj pri veleposlaniku Jarringu. Čeprav bi lahko to egiptovsko stališče tolmačili kot nemo nadaljevanje premirja, ostaja sicer vedno nevarnost manjših možnih mirne rešitve spopada na Blžnjem vzhodu.

V Kairu pravijo, da so se ZDA nepovedale predložiti štirim veleposlanikom svoj onemak poročila, kar sta v ZAR. Ameriški onemak, po mnenju Sovjetske zveze in ZAR, ni dovolj poudarjal negativno stališče izraelskega odgovora Jarringu in ne preveč odkrito zagovarjal stališča, po neposrednih pogajanjih med Arabci in Izraelom. V Kairu sedaj menijo, da so ZDA sklenile priporočiti, ki sicer počuje potrebo po podaljšanju premirja, hkrati pa po odkritju obojega negativno stališča Izraela. Poleg tega ni bil ZDA razpolovile Egiptom (govori se kratak pogovor z Jarringom), da bodo predale Izraelu, da imajo mednarodna jamstva enako vrednost teritorialnih jamstev. V tem smislu ni ZDA zahtevalo od Izraela pozitivnih odgovorov na vprašanja, ki jih je postavil veleposlanik Jarring glede umika izraelskih čet s Sinaja. V Kairu pozitivno ocenjujejo prihod ameriške delegacije pri Združenih narodih in mednarodnih javnostih, ki jih je omenil predsednik Nixon na svoji tiskovni konferenci.

Kot poročajo iz Kaira, bo pred mesecem El Sadat v nedeljo predstavljal svoj kabinet, ki bo preučil razne dogodke in na nato imel govore, ki ga bodo prenašali po radiu in televiziji. Kairski dnevnik «Al

ijenje. Prav zato, ugotavlja list, so Arabci z zadovoljstvom sprejeli izjavo sovjetske vlade od 28. februarja. Predstavnik kairske vlade je glede te izjave dejal, da je stališče Sovjetske zveze odlično in dosledno in da podpira upravičene pravice arabskih narodov, ki se bojujejo za svobodo svoje zemlje in podpira pravičen mir na Blžnjem vzhodu.

Priznanje družbi Olivetti v SZ

MOSKVA, 5. — Družba Olivetti je danes prejela obvestilo, da so jo akreditirali pri odboru za tehniko in znanost Sovjetske zveze. Ob tej priložnosti je prišlo do kratkega srečanja med predstavniki izraelske vlade in predstavnikom Olivetti v Moskvi dr. Velicogna. Olivetti je sedmo podjetje, ki je prejelo to priznanje, ki potrjuje pomembne dosežke podjetja v SZ.

KONČANA RAZPRAVA O ZAUPNICI V SENATU

Razne kandidate za izpraznjeno mesto pravosodnega ministra

Govori se tudi o možnosti tehnične rešitve - Colombo v zaključnem govoru v senatu ni povedal nič novega

RIM, 5. — Tudi v senatu se je danes zaključila razprava o zaupnici Colombovi vladi levoega centra z že vnaprej predvidljivim rezultatom, ko je za vlado glasovalo 167 senatorjev, proti pa 140. V bistvu pa je bila razprava v senatu samo preprosta ponovitev razprave, ki se je že prej vrtila v poslanski zbornici.

Zaradi tega je sedaj tudi pozornost usmerjena na vprašanje, kako bodo presodili vlado, ali bolje kdo naj nadomesti ministra za sodstvo Realeja. V tej zvezi se govori o treh predlogih: demokristjani zagovarjajo stališče, da naj predsednik vlade Colombo prevzame tudi sodno ministrstvo. Temu oporekajo tako socialdemokrati kot socialisti, ki so mnenja, da nikakor ni mogoče, da bi predsednik vlade vodil zapletene razprave z Vatikanom, saj je že tako prepoznan in povrh ni prav, da so ta vprašanja samo v rokah demokristjanov. Seveda pa obe stranki navajata svoja kandidata: socialdemokrati Lupisa in socialisti De Martino.

Obstaja pa še druga tehnična rešitev, ko naj bi mesto ministra za sodstvo prevzel znan pravnik Carlo Arturo Jemolo, tako da bi dali pravniki vladi še bolj izrazito tehnični značaj. V tem primeru se omejuje tudi možnost, da bi ostala na svojih mestih oba republikanska podtajnika in to sicer ne več v sodstvu predstavnikov stranke, temveč kot tehnika. Gre seveda za čudno rešitev, ki pa govori tudi o tem, da je republikancem najbolj žal, da so odtegnili svoje predstavnike iz vlade. V primeru politične rešitve pa bodo seveda zamenjali tudi oba podtajnika in je potem jasno, da si bodo tudi ti dve mesti razdelile koalicijske stranke.

Tudi o načinu prenosne vlade obstajajo razna mnenja, vendar vse kaže, da bo prevladalo stališče, da ni potrebna nova debata v parlamentu in se bo vse verjetno končalo s sestankom med štirimi tajniki vladnih strank in predsednikom vlade Colombo.

Razpravo v senatu je zaključil Colombo z govorom, ki je trajal ur in pol, v katerem pa ni povedal nič novega in je v bistvu samo ponovil stališča, ki jih je že dan prej izrekel v senatu. To je tudi povsem razumljivo, saj je že včeraj imel zelo težko nalogo, da je vsaj skušal narediti sintezo stališč predstavnikov vladne koalicije, ki so med seboj v bistvu ostro nasprotni in pri tem res ni še možnosti, da bi bil v svojih izjavah tudi drugi dan izvirni in zanimivi.

Predsednik vlade je tako obžaloval, da republikanci sklenili, da se umaknejo iz neposredne vladne odgovornosti. Nato je poudaril, da z onimi, ki trdijo, da je bila vlada inerta in je kot odgovor navedel obsežno delo, ki ga je vlada v zadnjem razdobju opravila. Na več mestih svojih izjav je še enkrat poudaril, da v odnosih do opozicije in pri omejevanju večine, pri čemer je skušal plovati mimo črti, ki jih predstavljata Ferri in Mancini, ki je prvi za zaprti in strogo omejeno večino, drugi pa ni manj odločno za odprto vladno koalicijo. Colombo se je skliceval na mednarodno politiko na sklopu izbrana zavezanstva, glede vlade pa na lastno avtonomijo ter istočasno stalno iskanje razgovorov z organiziranimi socialnimi silami, ne da bi se kršile pristojnosti vlade ali parlamenta.

Med razpravo v senatu je komunistični Chiaromonte posvetil precej del svojega govora doslednosti v L'Aquila, ki potrjuje neupanje KPI do sedanjih vlade in do njene politike. Socialisti Pieraccini je dejal, da bodo socialisti glasovali za zaupnico vladi v zavesti, da so se pravilno odločili, saj se je treba pred vsako perspektivo krize vprašati, komu bo koristila in da bi sedaj kriza pomenila zavračanje politike reform in bi se zaostri la položaj glede obnavljanja neofašističnega škvadrizma. Socialdemokrati Jannelli pa je omenil, da je umik republikancev nudi prilagoditev, da so prišla od izraza različna stališča, ki ločijo ne samo stranke temveč tudi razne predstavnike vlade levoega centra ter je v tej zvezi citiral izjavo Mancinija, Bertoldija in Nemija.

Gierek v Katowicach

VARŠAVA, 5. — Agencija PAP sporoča, da je Gierek danes prišel v Katowice, glavno mesto Šlezije, kjer sodeluje na vodilni konferenci delovnega odbora partije, ki se je pričela danes dopoldne ob prisotnosti okrog 500 delegatov in ki bo trajala pet dni. Gre za pomembno zasedanje, ki je prvo te vrste in ki jih bodo ponovili v prihodnjih dneh v ostalih devetnajstih delovnih Poljske. Okraj Šlezija spada med industrijsko najbolj razvite, v njem je okrog 300 tisoč članov partije in je partijska organizacija najmočnejša. Po drugi strani gre tuji za bistvene spremembe v strukturi, saj je med 500 delegati mnogo mladih ljudi.

Zunanje politična komisija ZDA o položaju v Grčiji

WASHINGTON, 5. — Zunanje politična komisija ameriškega senata, ki jo predseduje William Fulbright, je objavila danes poročilo dveh funkcionarjev, ki sta pretekli teden obiskala Grčijo po nalogu komisije. Funkcionarja, James Lowenstein in Richard Noose, sta prišla do zaključka, da je politika prijateljske

ZASKRBLJUJOČE IZJAVE ŠEFA BELE HIŠE NA TISKOVNI KONFERENCI

Nixon ni izključil možnosti napada sajgonskih čet proti Sev. Vietnamu

Po mnenju predsednika ZDA je operacija v Laosu »uspešna« - Washington ne bo izvajal pritiska na Izrael za rešitev bližnjevzhodne krize - Nove okrepitve za invazijske čete na laoskem ozemlju

WASHINGTON, 5. — V svoji polurni tiskovni konferenci, ki so jo oddajala vsa ameriška televizijska omrežja, ni Nixon storil tega, kar je vse svetovno mnenje od njega pričakovalo: ni namreč izključil možnosti invazije Severnega Vietnamu, kot že več časa govorijo predstavniki sajgonskega kolaboracionističnega režima.

Prav glede teh groženj je bil Nixon v svojih izjavah hote nasproten: omenil je izjave predsednika Van Thieuja o možnosti vdora na severnovietnamsko ozemlje, ni pa hotel pojasniti, kateri so nameni Sajgonca. Nato je šef Bele hiše ponovil, da je pripravljen ukazati letalske vdore na Severni Vietnam v primeru napadov proti ameriškim izvidniškim letalom ali povečanju infiltracij s severa. Predsednik je dejal, da je tovrstne napade ukazal v preteklosti ter jih je pripravljen ukazati tudi v bodoče.

Na izrecno vprašanje, če bi ZDA z letalstvom podprle invazijo Severnega Vietnamu s strani sajgon-

Abramsa, po katerem so sedaj Sajgonci sposobni, da delujejo brez ameriške pomoči. Ameriški predsednik je tudi ponovil, da namen operacije v Laosu ni bil razširiti vojno na vso Indokino, pač pa »čisti življenja ameriških vojakov« ter pospešiti umik sil ZDA iz Vietnamu. Ta cilj je bil po Nixonovem mnenju dosežen, kajti z orožjem in vojaškim materialom, ki so ga zaplenili v Laosu, čne bodo več ubijali ameriških vojakov.

Na vprašanje nekoga časnikarja o možnosti, da bi moralo tudi leta '72, ko bodo v Sajgonu predsedniške volitve, ostati v Južnem Vietnamu od 50 do 100 tisoč ameriških vojakov, je Nixon povlekel na dan novo teorijo, da bo popoln umik ameriških čet odvisen od osvojitve vojnih jetic. «Mi smo za popoln umik na recipročni podlagi — je dejal — dokler pa bodo ameriški vojni jetniki, ki jih je okrog 600, v severnovietnamskih zaporih, bo mo morali obdržati določeno silo».

Ostali argumenti tiskovne konference so bili položaj na Blžnjem vzhodu, pogajanja s Sovjetsko zvezo o omejevanju strateškega oboroževanja in odnosi v Ljudsko republiko Kitajsko. Glede Blžnjega vzhoda je Nixon dejal, da ZDA ne misli izvajati pritiska na Izrael, češ da ene misli vsiljevati svoje rešitve. Dodal je, da si ZDA prizadevajo, da bi prišlo do sporazumne rešitve ter da je ameriška služba, če so topovi na Blžnjem vzhodu za sedem mesecev obkolili. Predsednik je izrazil upanje, da bodo Arabci in Izraelci nadaljevali sedanje premirje, po drugi strani pa je poudaril, da bodo ZDA »stori vse potrebno za ohranitev ravnoteže sil na Blžnjem vzhodu, kar z drugimi besedami pomeni, da bodo ZDA še naprej dobavljale orožje Izraelu. Končno je v tej zvezi omenil, da so ZDA pripravljene sodelovati z ostalimi veleislami, vstevši SZ, da bi zagotovili Izraelu varnost, ki bi je ne bi mogel doseči s priključevanjem zasedenih ozemelj.

O pogajanjih s SZ o omejevanju strateškega oboroževanja se je Nixon izrazil precej optimistično ter omenil možnost, da bi prišlo do sporazuma. Potrdil je, da je ameriška delegacija na razgovorih SALT odbila nekatere sovjetske predloge, ker so predvidevali samo omejevanje obrambnega orožja, ne pa tudi napadalnega. Napovedal je, da bodo Američani pripravili nove predloge, ki jih bodo predložili ob novem razgovoru v Moskvi 15. marca na Dunaju.

Glede odnosov z LR Kitajsko je Nixon zagotovil, da bodo ZDA nadaljevale »politično normalizacijo, ki pa ne sme iti na škodo Formozu, ki jo je sodeloval v Indokini. Američani so se začeli posluževati največjih bomb svojega arzenala, ki tehtajo okrog sedem tisoč kilogramov in ki pri eksploziji izgladijo do sto kvadratnih metrov zemlje, na kateri lahko pristajajo helikopteri. Hanojski tisk danes poroča, da so partizani Patet Laa predvčeršnjim popolnoma uničili sajgonski baljon padalcev ter četo oklepnih vozil v bitki, do katere je prišlo v Ban Dongu ob državnici štete 450 v južnem Laosu.

V Severnem Vietnamu se je danes uradno končal mandat nacionalne skupščine, ki je v zadnjem dnevu poslovanja odobrila poročila ministrskega predsednika Phan Van Donga in obrambnega ministra generala Đapa. Van Dong je pred parlamentom poudaril veljavnost besed pokojnega predsednika Hošimina: «Odpor proti ameriški agresiji bo morda še dolgotrajen, ter bo zahteval še veliko žrtev, vendar smo kljub vsemu odločeni, da zadržimo kljub udarcem ameriškega napadalec do končne zmage». Ministrski predsednik je tudi sporočil, da so v južnem Laosu Američani v Sajgonu izgubili do tristo letal in helikoptere. Volitve novega parlamenta, ki bo štel 420 članov, bodo 11. aprila.

Pogajanja o Berlinu

BONN, 5. — Vzhodnonemška vlada je sprejela jutrišnji dan za pričetek pogajanj z berlinskimi senatorji o možnosti, da bodo lahko prebivalci zapadnega Berlina obiskali prebivalce vzhodnega. Pred dnevi je to pobudo sprožila vlada Nemške demokratične republike, senat pa je zavrnil predloženi datum 4. marec kot protest proti težavam pri prometu pri dohodih v Berlin. Včeraj se je položaj že normaliziral in je zupan Schuetz predlagal, da se delegaciji sestane 6. marca.

Pogajanja o Berlinu

Pogajanja se bodo vršila v vladni palači v vzhodnem Berlinu, pri čemer so bistveno različna stališča o vsebini razgovorov. Vzhod na Nemčija predlaga, da se govori na splošno o obiskih berlinskih članov v Vzhodni Nemčiji, z zahod na strani pa se skuša razprava omejit samo na propustnice za veliko noč, ki so zadnja dovoljenja izdali 1966. leta. Gre skratka za osnovno vprašanje, ko se z zahodne strani skuša čakati na izid razgovorov med štirimi veleislami, po leg tega pa tudi berlinski senat ne narediti ničesar, da bi ošilil pozicije bonnske vlade, da bi prešel v okvir njenih pristojnosti.

Položaj v L'Aquila

L'AQUILA, 5. — Položaj se je povsem normaliziral in so danes iz

Neredi v Kolumbiji

BOGOTA, 5. — V Kolumbiji je spet prišlo do spopadov med študenti in policijskimi agenti v številnih mestih države. Pri neredih je bil ubit s strelom iz puške neki dvajsetletni deček.

Neredi so se začeli v Kolumbiji že 26. februarja, in sicer v mestu Cali, kjer so se spoprijeli študenti in policijski organi. Vlada je tedaj v tem v Medellinu so se spopadli med študenti in policisti nadaljevali tudi včeraj. Guverner je izjavil, da so dečka, ki je pri spopadu izgubil življenje, ubili hulkani. Med neredi so študenti zgrabili dva policijske agente ter ju pripeljali v poslopju vseučilišča v Antioquiji. Policijski agenti so obkolili vseučilišče. Guverner je medtem sklenil uvesti izredno stanje tudi v Medellinu in Popoyanu.

Triurni razgovor med Morom in Aba Ebanom v Jeruzalemu

Zunanji minister Moro s Aba Ebanom ob prihodu v Jeruzalem

JERUZALEM, 5. — Drugi dan uradnega obiska zunanjega ministra Mora v Izraelu se je začel s delovnim sestankom na sedežu izraelskega parlamenta, kjer so se Italijanska delegacija srečala z izraelsko, ki ji načeljuje zunanji minister Aba Eban. Sestanek, ki je začel ob 9. uri, je trajal do polne. Na njem sta si zunanja ministra izmenjala poglede o Blžnjem vzhodu in v okviru sedanjega mednarodnega položaja. Osnovna tema razgovorov je bila seveda teženje poti, kako doseči mirno rešitev spopada med Izraelom in arabskimi sosedji v okviru resolucije Združenih narodov od novembra 1967. Italijanska delegacija je ponovila stališče svoje vlade, da je potrebno rešitve s pogajanj in okvi-

ru Združenih narodov. Po drugi strani pa so Izraelci potrdili svoj znano tezo o neposrednih pogajanjih z Arabci za doseg mirne pogodbe in umik Izraela na »gostove in sprejemljive meje«. Glede dosedanjih pogajanj pri veleposlaniku Jarringu so bila ugotovljena nekatera nasprotujoča si stališča med prizadejanimi stranmi, hkrati pa je tudi bila izražena želja, da se Jarringova mislija nadaljuje. Na razgovorih so ugotovili, da je najtiskri oreh pogajanj pri Jarringu vprašanje umika Izraelcev z zasedenih arabskih področij in ureditev vprašanja palestinskega naroda. Med drugim so govorili tudi o potrebi o odprtju Sueskega prekopa. Glede tega je Italijanska delegacija podčrtala koristi, ki bi

imela Italija z ugodno rešitvijo tega problema. Kot poroča agencija Ansa, je današnji sestanek dal priložnost, da je bila izražena želja po miru, ki naj odpre pot popuščanju napetosti v Sredozemlju, kar bi imelo ugodne učinke tudi za vso Evropo. Hkrati pa bi to omogočilo mirno sodelovanje med Izraelom in Arabci. O današnjem srečanju je izraelska vlada objavila uradno sporočilo, v katerem pravi, da sta zunanja ministra obrazložila stališče svojih vlad o vprašanju Blžnjega vzhoda, Jarringovi misliji in o stališču vseh na tem področju. V izjavi, pravi sporočilo, sta ministra izrazila tudi željo po tesnejšem in prijateljskem sodelovanju med obema državama na vseh področjih.

JE KITAJSKA ZARES TAKO SIROMAŠNA?

PRIDELEK ŽITA JE PRESENETIL

Kitajska izvaža riž in uvaža cenejšo pšenico
Pridelek na ha je visok, mnogo višji kot nekoč

Kadar koli se omenja LR Kitajka, se postavlja v ospredje dejstvo, da je to dežela, ki šteje največ prebivalstva na svetu. Nekateri trdijo, da šteje Kitajska 700 milijonov ljudi, drugi pa v svojih podatkih gredo že proti 800 milijonom. Hkrati s tem dejstvom se omenja tudi to, da je Kitajska zelo zelo siromašna. To dejstvo nekateri posebno omenjajo v dneh, ko se Kitajska v našem izkazu, kot na primer v dnevi, ko napravi kak atomski poskus ali izstrelki okoli Zemlje umetni satelit. Trenutno kroži okoli Zemlje drugi kitajski umetni satelit, ki so ga Kitajci izstrelili predvčerajšnjim. In skoraj gotovo je, da se bodo sedaj silili glasovi, da za to so sredstva, za kruha pa da jih ni. Toda ali je res, da je Kitajska tako siromašna, kot nekateri zatrjujejo?

V zadnjem času smo mogli v več listih in publikacijah zaslediti nekatere podatke, ki govorijo, da Kitajska ni tako siromašna kot se splošno misli. Ne moremo sicer govoriti o Kitajski kot o bogati deželi, toda zdi se, da so minili časi, ko so vsako leto pred živitvijo prihajale z Daljnega vzhoda, iz Kitajske strahotne vesti, da je zaradi lakote pomrlo milijon, dva, celo več milijonov ljudi, da so razne poplave zahtevale po 100, 200 in tudi več stotisoč žrtev. Minili so časi, ko so v raznih velikih mestih Kitajske smetali zjutraj skupno s smetmi pobirali in odvažali tudi na desetine in desetine ljudi, ki jih je čez noč pobrala lakota. Če se Kitajska danes ne more pohvaliti z visoko življenjsko ravni, ne moremo več govoriti niti o lakoti.

Ameriški publicist Edgar Snow se je pred nedavnim pogovarjal s Čuenajem. Nato je napisal svoje vtise in pri tem navedel nekaj podatkov, ki nam potrjujejo to, kar smo pravkar zapisali. Že samo podatek, da so lani na Kitajskem našli vsega skupaj 240 milijonov ton žit, govori, da imajo na Kitajskem vsaj kruha dovolj. Sicer pa je ta podatek spremenil gledišča mnogih o razmerah na Kitajskem. Ljudje, ki se s Kitajsko bolj ali manj strokovno ukvarjajo, vidijo v gornjih podatkih tudi možnost, da Kitajska brez kdove kolikšnih žrtev more podpirati Vietnam in vietnamske boje, tudi z živili in ne le z orožjem.

V vseh svojih študijah zahodni in tudi drugi izvedenci za kitajsko vprašanja izhajajo iz naslednjih uradnih kitajskih podatkov: leta 1958 je Kitajska dosegla rekordno žetev — 180 milijonov ton. Nato je sledilo nekaj slabših letin. Sledila je nato doba boljših žetev. Ves ta čas so strokovnjaki za Kitajsko beležili nove in nove podatke, na osnovi katerih so prišli do sklepa, da bi mogla Kitajska pridelati kvečjemu 200 milijonov ton žita na leto. Sedaj pa je nenadoma prišla v svet vest, da so Kitajci pridelali za 20 odst. več žitaric kot so računali tuji izvedenci. In 20 odstotkov ni malo. V tem primeru pomeni kar 40 milijonov ton žitaric.

Sicer pa je neki drug zahodni publicist to pojasnil z drugačnimi številkami: »Pred letom 1949, se pravi pred zmago revolucije na Kitajskem, — je zapisal — je znašal povprečni pridelek na enem muu (15 muov je en hektar) komaj 50 kg žita, leta 1958 se je povprečje pridelka dvignilo na 200 kg, leta 1968 so pridelali na enem muu 207 kg, leta 1970 pa so imeli povprečje 250 kg žita na površini enega muu.«

Gornji podatki potrjujejo možnost, da so na Kitajskem pridelali 240 milijonov ton žitaric, kar bi bilo približno 300 kg žitaric na prebivalca na leto, če šteje prebi-

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Visoka raven zimske v ENDAS

Katalog zimske nagradne razstave ENDAS navaja 88 del s prav tolikimi imeni udeležencev. Razveseljivo pa je pri tem to, da bomo med njimi kar osem imen naših slikarjev, mlajših in starejših, kar predstavlja do sedaj največje število na tovrstnih tržaških razstavah. Zastopane so vse struje, od stvarnosti Godine in Ražma, napredneje ustvarjalnosti Primožica in Radenke Prikozurje ter mladega Kozmana, ki prikazuje risbo macke, preko novosti olj Deziderija Šare in konstrukcije Franka Vecchieta, do Renarjeve kompozicije ter Bambicev pokrajine Vietnam 1970s.

Obilica dobrih del je prisilila izbrati, da je podelila prvo nagrado številčno močni skupini mladih, ki je izšla iz grafične šole »Carlo Sbisà«. Zbrana v posebnem oddelku, učinkujejo ta dela kot glavni poudarek razstave.

Tudi drugače so to pot zbrali dela po njih likovni izraznosti v skupine, kar daje lepo preglednost čez trenutno stanje slikarstva pod uradnim vrhom ustvarjalnih likovnikov našega mesta.

Drugo nagrado je prejel Giorgio Milia za olje pokrajine, kakršne smo videli januarja na njegovi veliki razstavi v Sestljani. Chiara Bressani, ki je novo ime, je prejel tretjo nagrado za res uspešen prikaz Pierota v nežno sivih odtenkih in ploskovno obdelanega. Emidio Eriditi, ki je ravnokar zaključil v občinski galeriji razstavo slik — relief »Novo predmestje«, pa je bil za enako delo nagrajen s četrto nagrado. Peta nagrada je šla za stvarneje podano olje »Kraška burja« nepretrganu napredujočega Adriana Burgherja.

Svevoda so tu še druga dela slikarjev, ki bi enako zaslužili kako nagrado ali priznanje. Naj navedemo le nekaj imen: Gianni Blason, Adriano Fabiani, Palmerini za olje »Zver v vesolju«, Gergolet za odlično tihožitje z ozadjem Krasa in še kdo drug, ki jih zaradi pomanjkanja prostora ne moremo niti omeniti. Tokrat je bila izbira zelo vestna, tako da ni podpora prečnih del.

MILKO BAMBIČ

Nocoj bo v Kulturnem domu dvestota petstota SNG. Na sporedu bo Smoletova drama »Antigona«. V glavnih vlogah nastopajo Mira Sardočeva, Anton Penge, Joško Lukeš in Silvij Kopal, nastopajo še Livij Bogatec, Alojz Milič in Stane Raztresen

V KALIFORNIJSKIH IN DRUGIH MESTH

Nova vrsta »hippijev« s sv. pismom v rokah

Svoje privržence krščujejo v Tihem oceanu

V zadnjem času so se razna gibanja mladine od »beats« do »hippies« zelo razvejala. Prav v teh dneh so se na »Sunset Stripu« v Hollywoodu pojavili mladi ljudje z lasmi, ki segajo do ramen, v starih hlačah »blue jeans« in v suknjičih, ki spominjajo na kavbojske. »Sunset Strip« velja za nekakšno središče tako imenovane »pop kulture« zato se mimoidoči niso preveč začudili, ko so videli med sabo nove »pojave«. Začudenje pa je bilo večje, ko so mladeniči stopali od enega do drugega na ulici in ga spraševali: »Ali veš, kdo je Jezus?« Poznaš boga — človeka? — kmalu nato pa dodali, in pri tem mahali s svetlim pismom, ki so ga držali v rokah: »Brač, poslušaj, Kristus se bo kmalu vrnil med nas...«

Na zunaj so bili mladeniči podobni hippijem, ki so se prvič pojavili v šestdesetih letih, bili pa so morda najmodernejša varianta gibanja »hippies« v Ameriki. Predstavljajo nekakšno osnovno versko gibanje, ki se je v Kaliforniji že utrdilo, v drugih državah ZDA pa se začelja šele porajati.

Sam sebe imenujejo »Jesus People« (Jezusovo ljudstvo) ali »Jesus Freaks« (Jezusove pojave), s svojim gibanjem so začeli pred približno podgumim letom v Kaliforniji, kot spontan fenomen, ki ga sociologi in psihologi imenujejo »izraz iskanja boga, stvarnih in konkretnih vrednot«. Urejevalec tega gibanja je Arthur Blessitt, neki pridigar, ki je v času, ko je bila »psihedelna revolucija in revolucija mamila« na visku, začel med mladino pridigati iz sv. pisma.

Danes so se »Jesus Freaks« zelo povečali. Kot sami pravijo, vnašajo »Jezusovo besedo« v znanje »night — club«, na glavno ulico v Hollywoodu »Sunset Strip«, v zakotne kline dvoran, ki prikazujejo pornografske filme, v bare za homoseksualce, med prostitutke, pijance, narkomane. Med njimi pridigajo »Jezus je ljubezen, je resnično in edino »mamilo«, ki ti lahko odpre dušo in pamet. Vedno so pripravljeni začeti katero koli razpravo in zdi se, da jih ljudje radi poslušajo. Skoraj vsak dan namreč nekaj kilometrov južno od Hollywooda na obali Redondo Beach vršijo posebne obrede, med katerimi krščujejo nove pripadnike. Dolgolasi »ministri« tega gibanja objamejo in potopijo v tople vode Tihga oceana spreobrnjenca.

Gibanje ima tudi svoje »templje«, ki so včasih kleti zapuščenih stavb, stanovanj in podeželske hiše, ki so jih spremenili v »komune« ali religiozne skupnosti. Take skupnosti so že ustanovili v Kansas Cityju, v Worcesteru, v Massachusettsu, v Detroitu, v Clevelandu, v Denverju, New Yorku in v Austinu v Texasu.

Mnogi »Jesus Freaks« so člani ansamblov rock glasbe, zato ni nič čudnega in nobena redkost, če jih vidimo med pridiganjem na ulici, kako nosijo čez ramo kitaro. Če jim kdo očita, da nosijo sv. pismo v rokah in imajo kljub temu dolge lase, odgovarjajo: »V sv. pismu ni rečeno, da je zlo nositi dolge lase ali se oblačiti tako, kot je komu všeč. Gospodovo knjigo je treba brati tako, kot je v njej zapisano, to je kot osnovni vir ljubezni, bratstva in telesnega ter duševnega odrešenja.«

Gibanje se zelo hitro širi, saj v sami Kaliforniji šteje že več sto središč in »komun«. Prav zaradi tega naglega širjenja se sociologi in teologi še niso mogli poglobiti v proučevanje novega pojava in prav zaradi tega še vedno ne vedo, kako bi najbolje reagirali na pojav. Dr. Robert Ellwood, ki poučuje teologijo na »Southern California University«, pravi, da je pojav pripisati nagnjenju k mistiki, ki je značilno za novo generacijo v ZDA, ki so jo mamila in orientalske filozofije razočarale.

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Ugodna priljubljenost, da se izvečete iz neke neprijetne situacije. Ne zaupajte onim, ki vas preveč hvaležijo.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ostro nastopite proti svojim sodcem, ker ne kažejo volje do dela. Neko srečanje bo vplivalo na vaše nadaljnje življenje.

DVOJKA (od 21.5. do 21.6.) Pomagajte se svojemu običajnemu delu in pustite ob strani vse drugo. Manjši družinski spor.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Ogibajte se vseh diskusij poklicnega značaja. Bodite bolj objektivni do najmlajših. LEV (od 23.7. do 22.8.) V preteklosti opravljeni nalogi se vam bodo

NEONACISTI V ARGENTINI

Na grobu nacista vedno sveže rože

Kakih tisoč oseb izvršuje atentate na judovske ustanove

V Buenos Airesu v Argentini, je na nemškem pokopališču velik ključni križ. Pod ta križ, ki označuje kraj, kjer je pokopan nemški nacistični kapitan Hans Langsdorff, neznane položil vsak dan šop svežih rož. Hans Langsdorff je povelel lejal oklepni Graf von Spee, ki so ga sami Nemci potopili na odprtem morju ob ustju Rio de la Plata, decembra leta 1939, zato da bi ubežali pred zasledovalci britanske mornarice. Kapitan se je rešil s 1100 mornarji in bil interniran v Argentino, kjer je napravil samomor zavrt v bojno zastavo ladje Graf von Spee.

Rože na grob pa mu ne nosi tistih 500 mornarjev, ki so dobili argentinsko državljanstvo po drugi svetovni vojni, pač pa člani filonacistične organizacije iz Argentine, to je skrajno desničarske polvojske organizacije, za katero je argentinska policija ugotovila, da šteje kakih 1000 moč. Zdi se, da se je v povezavi z neko drugo podobno organizacijo, kar dobro videninila na argentinskih tleh, to se pravi v državi, ki je med drugo svetovno vojno s simpatijo gledala na Hitlerjevo Nemčijo. Kot priver naj služi le dejstvo, da je 300 Argentinec spremljalo pogreb Langsdorffja in da se je Eichmann zatekel v Argentino. Filonemška organizacija, o kateri je govor, je po mnenju argentinske policije kriva za številne atentate na judovske ustanove. Po podatkih izraelske skupnosti v Argentini naj bi bilo od februarja lani do letošnjega februarja kar 14 bombnih atentatov. Na srečo ni bilo človeških žrtev, skode je bila ogromna.

Neki študent z univerze v Cordobi je dejal: »Ti neonacisti so nevarni iz dveh razlogov: ker spreminjajo resnico, s tem da ustvarjajo lažne neonacistične mite in ker porajajo v tujem javnem mnenju obtežbe, da se ne znamo demokratsko upravitelj. To se pravi, da nam je vojska diktatura pogodu.«

PREJELI SMO

ZDRAVSTVENI VESTNIK. Glasilo slovenskega zdravništva. Ljubljana, februar 1971. PRIRODA, ČLOVEK IN ZDRAVJE. Delo revije v zadnjih petih letih (1966-1970). Bibliografski pregled XXI. do XXV. letnika. OBZORNIK 17. ST. 3. Mesecna ljudska revija. Izdaja Prešernova družba.

NASA ŽENA. Marec 1971. Izdaja KDAZ Slovenije. JEZIK IN SLOVSTVO. Izdaja Slavistično društvo Slovenije. Leto 1970/71. ST. 5.

OBALA. Revija za družbeno-gospodarska vprašanja in kulturo. V tej številki sodelujejo skoraj vse ženske. Načrtovanja nekaterih vidov in najbolj pereča vprašanja, ki se z njimi srečuje zaposlena delovna ženska — mati — gospodinja tako na delovnem mestu kot v svojem domu, in preučajo v nereseni navzkrižja ce-

HOROSKOP

danes obrestovali. Preden sprejmete neki važen sklep, vso stvar dobro pretehtajte.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Pomagajte odločnosti vase utegne potisniti v hudo stisko. Ne kažite pretrane navedu-nja za vsako stvar.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Kljub nesporazumom vam bo posel prinesel velik dobiček. Več harmonije bi ne škodovalo.

SKORPIJON (od 23.10. do 21.11.)

v obtoč toliko novih kovancev, ker likor jih bo potreboval denarni promet v deželi.

V zvezi z akcijo Združenih narodov za boro proti lakoti po svetu je narodna banka Jugoslavije dala v promet tudi priljubljene kovance z istimi vrednostmi, tiskane z različnimi napisom. Na teh priljubljene kovanceh bo pisalo »Čaj panis«, kar bi mogli prevesti »čaj na kruha«, na dolnji strani kovanca pa bo napis FAO, kar je kratica organizacije Združenih narodov, ki se ukvarja s problemi kmetijstva in prehrane. Priljubljene kovance bodo dali v promet le kakih 500.000 kosov in prav le-

liko dvodinarskih.

Skusajte delo opraviti brez tuje pomoči. Ne zanemarijte osebe, ki vas ima rada.

STRELEC (od 22.11. do 21.12.) Bodite energični nasproti onim, ki bi vas hoteli poslovno spopadati. Nekaj neupravičenega v družini.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Težko boste spravili pod streho po-

VEDNAR (od 21.1. do 19.2.) Odlične ideje, toda vseeno jih ne boste uveljavili. Preveč ste navezani na neko osebo.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Delo vam ne bo šlo od rok, svojo nalogo pa boste opravili. V družini neprijetne motnje.

TONE SVETINA

UKANA

PRVA KNJIGA

Pajk je povedal, da so ustrelili dva dezertarja, ki sta odvrigla orožje in se pretokila skozi hrosto na njihove položaje. Zmotilo se ju nemške uniforme, prišla sta z dvignjenimi rokami, kot da se predajata Nemcem. Pri njima so našli nemške propagandne letake, ki so jih letala vsjo jesen trosila po gozdovih, na katerih je pisalo: »Od band zapeljanih, vrnite se iz gozdov! Nič se ne bo zgodilo ne vam ne vašim družinam!«

Pajk je pomolil komandirju listke, ki so jih jima odvzeli. Orlov pa ga je zavrnil: »Kar imej jih, Pajk! Jaz si z njimi že vso jesen brišem zadnjico.«

Brigada je brez strela zapustila Jelovico. Ognji so se Prtovcu, ki so ga Nemci požgali. Lačni, utrujeni, prezebljeni so gazili sneg vso noč po neuhojenih stezah in poteh. Pri eni od zadnjih kmetij med cesto in reko so počivali in čakali, da izvirniki prinesejo poročila o prehodu. Pri kmetu, ki so ga Nemci oropali, niso dobili drugega kot krompir. Skuhali so ga v kotlu za prašice. Preden so krenili naprej, so kuharji razdelili med borce vsakemu po tri na pol kuhane krompirje, ki so jih jedli počasi in s slastjo.

Cesto in reko je brigada brez nezgode prešla proti jutru. Dan je dohitev omagujočo kolono na Blegošovem pobočju. Ustavili so se ob zapuščenem mlinu in počepali v sneg. Pred njimi se je pognala v strmino s snegom zametena pot. Svarun in člani brigadnega štaba so gazili naprej, toda vseeno

je vojska, ko je poseda, začela mrmrati. Svarun, v skrbah zaradi nemških kolon, pa je nameraval z brigado na vrh. Toda, kako ljudi spraviti naprej, ki so se v gruči zbirali na planjavi, to je bilo vprašanje.

»Rudi, ali se greva metat?« je zavpil Svarun in udaril po ramenu visokega, plečatega fanta, kurirja, ki mu je sledil vedno kakor senca.

»Seveda! Ali kar koli, tovariš komandant?«

»Kar kaj?« je odsekal Svarun. »Sodil bo pa komisar. Tu imate orožje.«

Oddala sta orožje in odpela pasove. Postavila sta se drug proti drugemu in s pripravljenimi rokami zaplesala po snegu. Kmalu potem sta se zgrabila, se ruvala, padla v sneg, se pobrala, se spet odpravila in zgrabila.

»Svarun se meče s kurirjem,« je završalo po koloni in utrujenost je minila borce. Vse je lezlo naprej, razen zased na obeh straneh. Vse je hotelo videti boj. Zbrali so se okoli borišč se mož in ju podžigali.

»Neodločeno,« je prisodil sodnik.

Zasopla sta obstala. Nekaj borcev se je trudilo okoli njiju in jima s smrekovimi vejicami stevalo sneg z obleke. Bila sta bela kot mlinarja. Smeh je šel po koloni.

»Zdaj pa, fantje, naprej!« je zapovedal komandant in zagazil v zamet. Kolona je oživel. Z novo voljo so šli za njim. Pozabili so na utrujenost, ki je ščipala v mišice in godla v praznih želodcih, in minile so jih skrbi. Brigada je zavila proti goram na vznožju.

Primož, ki je z Ano in obema pomočnikoma že po dobrih dveh urah zaostal za kolono, se je napotil k Travnikarju. Ana je hodila vse teže in teže. S poslednjimi močmi se je vlekla in opetokala po strmih stezah, zato so vse pogostejše morali počivati. Proti jutru so dospeli do samotne domačije ob gozdu. Primož je splezal na okno in nekakrat živo potrkal. Travnikarjeva mama se mu je oglasila, ko ga je spoznala po glasu. Vsi štirje so obstali pred vrati in čakali. Kmalu so se vrata odprla in s petrolejko v rokah jih je pozdravila

stara ženica. »Primož, ali si sam?«

»Nisem.«

»Mislim, našega nimaš s seboj?«

»Janeza mislite, mama?« je zajeceljal in sklonil glavo. Povedal ji je, da je z neko patruljo odšel v Bohinj in da se še niso vrnili. Zena je bila v skrbih, ker je na Ratitovcu tako pokalo.

Vstopili so v izbo, kjer je bilo prijetno toplo. Oče Travnikar je zakuril, ker ga je mučil revmatizem. Čez dan se je rad grel za pečjo. Posedli so. Mati jim je hitro postregla s kruhom, zakurila v štedilniku in jim obiljubila toplega mleka.

Hlastno so se lotili jedi. Ko so se najedli, je Primož povedal, kaj jih je prignalo. Mati si je ogledala Ano in ji položila roko na razbeljeno čelo.

»Seveda bo bomo vzel. Dovolj ranjenecv smo že zdravili v naši hiši. Vsakemu radi pomagamo. Vedno imam pred očmi, kakšni reveži so moji fantje. Kadar dežuje, sneži, kadar poka v hostah, se mi stiska srce. Takrat molim zanje. Vsakemu sem hvaležna, kdor jim pomaga. Težka ura je sedaj prišla, vse to so prerokovali stari ljudje,« je potolažila zena.

»Se so dobri ljudje na tem umazanem svetu,« je pomislila Ana, ko je šla za ženko v gornjo sobo. Občutek krivde se je je polastil, ko je gledala, kako zanjo pripravila posteljo. Zena je odšla. Ana pa se je slekla in legla.

Ko je mati skuhala čaj, ga je Primož odnesel Ani. Vstopil je tisto in jo hotel poklicati. Na okno je trkal veter, svetilka je utripala, in plah sence so se potikale po kotih. Dekle se je vsa vroča in potna premetavala po postelji in nekaj bledela. Primož je obstal in prisluhnul. Sprva ni razumel, kaj dekle govori, potem pa je razločil nemške besede. Dekle se je vrglo pokonci, padlo na blazino, tesnobno krklnilo, kot bi ji šlo za življenje. Spet je govorila po nemško. Na uho so mu padale trde nemške besede, kot bi mu kdo trgal obraz s kremplji. Objela ga je temna slutnja. Nekaj je znal nemško in razumel je, da Ana imenuje nekega nemškega oficirja, majorja in da kliče mater. Sedel je k njej na posteljo in

čkal. Dekle se je umirilo. Le hroplo je in z rokami stiskalo rjuho, kot delajo porodnice. Primož se je nekeje v dnu njegove zavesti zavrtinčala misel in priplavala na površje kot pekoča vprašanje: »Kaj, če so jo poslali Nemci?« Spomnil se je razgovora z Gorazdom. Pravil so, da za take stvari izbirajo lepe in pametne ženske. Obšla ga je grenka žalost. V hipu je preletel vse, kar je bilo med njima v teh dneh. Srce je priklavalo v občutek vse njene drobne prijaznosti in odpuščilo sum, ki se je kot strup razil po njem. Nicesar več ni maral slisati. Nicesar več.

»Ana, Ana!« jo je poklical.

Ni se zdrnila. Se vedno je hropela Stopil je k njej in jo stresel. Odpila je oči in ga začudeno gledala. Kot utopljeneč se je oklenila njegovih rok in začela jokati. Studenec solz ji je vrel po licih in vsa se je tresla.

»Ti si Primož, kaj je z menoj? Kje sem? Prosim ne pusti me same!«

Molčal je in mračno zrl vanjo. Zavedela se je. Mrzli solz njegovih oči je bil podoben tistemu, ki ga je zagnala, kadar je ubijal. Opasli jo je, da je drhtela v tesnobni grozi.

»Primož, ne glej me tako! Prosim te, Primož, ne glej me tako! Kaj sem ti storila, da me tako gledaš,« je ihtela.

Skušal se je dobrohotno nasmešiti. »Ne zavedam se, kako te gledam. Nekaj si bledla po nemško. Ta govornica me spravlja v bes.«

»Oh, oprosti mi! Veš, da študiram jezike in znam tudi nemško. Sanjala sem o nekem nemškem frontnem filmu in nekem oficirju, ki me je preganjal. Nisem mogla bežati. Nisem mogla uti. Pravila sem ti o teh sanjah.«

»Pustiva sanje!« Nekoliko ga je pomirila. Govorila je tako prepričljivo, da ji je skoraj verjel. Trenutno pa sploh ni maral razmišljati.

»Na, Ana, tole ti je skuhala mama! Popij in tele prašice vzemi! Kmalu se bo zdnilo in mi moramo za brigado. Čisto potrebuje mo mlitralje, in Orlov bi mi zameril, če me ob pravem času ne bi bilo za njimi.«

Stegnila je roki in vzela skodelico. Trepetajoča tišina sene

